

Box 4
681 21 Kristinehamn
Tel 010-168 05 00
registrator@elsakerhetsverket.se

Regeringskansliet
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remiss förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037

Elsäkerhetsverket har beretts tillfälle att yttra sig om Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026-2037 och vill framföra följande synpunkter på förslaget:

Sammanfattning

Elsäkerhetsverket instämmer med förslaget att Trafikverket ska ges en tydligare och mer proaktiv roll i kompetensförsörjningen.

Myndigheten vill särskilt uppmärksamma att ökad elektrifiering av väg- och järnvägstransporter även kommer att leda till ökade utmaningar med elektromagnetisk kompatibilitet (EMC).

Elsäkerhetsverket välkomnar en dialog mellan myndigheterna om kompetensförsörjningen, särskilt avseende arbetet med att få en jämnare könsfördelning i elinstallationsbranschen.

Elektromagnetisk kompatibilitet

Den ökade elektrifieringen av transportsystemet kan medföra utmaningar för EMC och Trafikverket har i sitt remissvar till Elsäkerhetsverkets regeringsuppdrag rörande EMC (24EV1322) uttryckt att den snabba elektrifieringen av samhället, inom främst transport- och energisektorerna, medför en ökad problematik för EMC.

Elsäkerhetsverket prövar ansökningar om auktorisation avseende det reglerade yrket elinstallatör enligt elsäkerhetslagen (2016:732). EMC-kompetens ingår dock inte som krav för auktorisation, vilket gör att det saknas prövning av EMC-kompetens för den som ska utföra elinstallationsarbeten och fasta installationer av utrustning. Det finns inte heller några lagkrav på EMC-kompetens för yrkespersoner i ett elinstallationsföretag.

En anläggnings EMC-egenskaper är till stor del beroende av hur installationen utförs och förordningen (2016:363) om elektromagnetisk

kompatibilitet (EMC-förordningen) ställer krav på *innehavaren av en fast installation* att den ska installeras enligt god branschpraxis och i enlighet med information om hur de ingående komponenterna är avsedda att användas, för att uppfylla lagstiftningens skyddskrav. Elsäkerhetsverket är tillsynsmyndighet enligt EMC-förordningen och får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att regelverket ska efterlevas.

Kompetensförsörjning

Trafikverket konstaterar¹ att Sverige står inför en framtid där vårt elenergibehov kommer att öka markant i takt med elektrifieringen av transportsystemet.

Elsäkerhetsverket har i årsredovisningen för 2024 konstaterat att den ökande elektrifieringstakten i samhället ställer ett ökat krav på tillgång till kompetens inom detta område. Utan ett tillräckligt stort antal elinstallationsföretag inom relevanta verksamhetsområden kommer elektrifiering av industri och utbyggnation av kraftproduktionen att försvåras. Elsäkerhetsverket ser därför ett behov av att främja ett ökat antal personer som vill utbilda sig och arbeta som elinstallatörer.

Sannolikheten för att samhället kommer att ha en brist på elinstallatörer är inte bara knutet till den ökande elektrifieringstakten utan också det faktum att allt fler auktoriserade elinstallatörer passerat riktåldern för pension (67 år), samtidigt som påfyllnadstakten inte är särskilt stor.

Medelåldern hos elinstallatörerna är fortsatt hög, och den har även ökat under året. När det gäller åldersstrukturen är medelåldern som högst hos de elinstallatörer som har en fullständig auktorisation A och därmed kan vara elinstallatör för regelefterlevnad för företag som önskar tillhandahålla elinstallationstjänster på högspänningsområdet.

Elsäkerhetsverket instämmer i rapportens slutsats att Trafikverket ska ges en tydligare och mer proaktiv roll i kompetensförsörjningen. När det gäller elinstallationsarbete är det sannolikt att behovet av auktoriserade elinstallatörer ökar så att elinstallationsföretag kan registrera sig för nödvändiga verksamhetstyper för arbetet inom både lågspänning² och högspänning³. Elsäkerhetsverket välkomnar en dialog mellan myndigheterna om kompetensförsörjningen, särskilt avseende arbetet med att få en jämnare könsfördelning i branschen.

¹ s. 215

² verksamhetstypen *bandrift lågspänning* i ELSÄK-FS 2017:3 för elinstallationsarbete på anläggningar för drift av järnväg, spårväg, tunnelbana och elväg

³ verksamhetstypen *bandrift* i ELSÄK-FS 2017:3 för elinstallationsarbete på anläggningar för järnväg.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Anders Persson efter föredragning av verksjurist Adam Hedbom.

Anders Persson

Generaldirektör